

دىيارى بۇ /

ئارام .. ئاقا

ھىلان .. ھارى

ھەلوو

كورتە چىرۆك

ھەلوو ئەوروپا

ھەلوو - ۱.

- تە چ كىر؟

- ۋەك تە گوتى ۰۰۰ مەن دوو
فېشەك گورى سەرى ۋى كىرن، ۋ
توژقىرا ۋى خلاس كرى ۰۰

- ئەز بۆتە مام؟ لىي دقئىت
پىشتى نارىيا ۋى، ئەم زوى كارى
چونا خۋە بكن ۰۰۰

- مەن ھەمى تىشت ئامادە
كىرىنە ۰۰ رى ۰۰ قاچاخچى ۰۰ ۋ
پارە زى ل سەرتە نە ۰۰۰!!

- ئەز ب پارەقە بۆتە مام.

ھىشتا چلىيا مېرى ب داۋى
نە ھاتى، زەنگا تەلەفونى لىدا.

- ھەلوو ۰۰۰ ئەم گەھشتن
ئەسىنا!

ھەلوو - ۲.

- توو بويكا جوان ل سەر

حەسەن ئىبراھىم

ھەلوو ئەوروپا ۰۰۰

كورتە چىرۆك

دەرھىنانا ھونەرى ۋ بەرگ:
ئەندازىيار بسام احمد

چاقدىريا چاپى: بلند محمد

ژمارا سپاردنى: (427)

چاپخانا: زانكوييا دھوك

سهری من و هه دوو چاقا هاتن ،
رئیا مه گهلهك باشه و ته نایه ،
هه ما تو كه ره مكه هه ره سهر
شولي خوه ۰۰ پشستی چه ند
رؤژه كین دی ، دی گه هته بهر
دهستی ته ۰۰۰ !!

د ژووره كا بچویك ولیكدای دا
، زاقای دناق دویكیلا جگارا
خوه دا فرال په رداخا ویسکی
ددت ، ل بهرام بهری وینی بویکا
جوان روندكا د بارینت ۰۰۰۰

— هه لوو ۰۰ چ لی هات ؟
دهرباز نه بوو؟

— هه لوو ۰۰ بیهنا خوه فره ه
كه ۰۰ هیشتا ئه زژی تیرنه
بوویمه ۰۰۰ !

پشستی چه ند هه یقه كا ، زهنگا
ته له فونا زاقای لیدا ۰۰

— هه لوو ۰۰ ئه ز گه هشتتم
ئه وروپا ۰۰۰۰ !

هه لوو - ۳ -

— نیجر جودا ۰۰ می
جودا ۰۰ ئه فه ریا مه یه ۰۰ ته
دقیقت یان نه ؟ ۰۰ تو ئازادی !

— هه لوو ۰۰ ئه م گه هشتن
ئه وروپا .

کاروانی (می یا) هیشتا یی
بریقه .

- هه لوو ۰۰ چ لی هاتن ؟

- ۰۰۰۰۰۰

— هه لوو ۰۰ كهنگی دی دنه
ری ؟

- ۰۰۰۰۰۰

- هه لوو ۰۰ هه لوو ۰۰۰۰

كه سی بهر سف نه دا !

هه لوو - ۴ -

— هه لوو ۰۰ هه لوو ۰۰ خه جی

بابو ۰۰ هه لوو ۰۰۰

— هه لوو ۰۰ خه جی نهو دی
هیئت ۰۰

- هه لوو ۰۰ تو کی ؟

— هه لوو ۰۰ ئه ز هه قالی
خه جی مه ۰۰

- هه لوو ۰۰ وه لات ، ئه ز خه جی
مه ۰۰۰۰

- هه لوو ۰۰ خه جی تو چه وانی
؟

— هه لوو ۰۰ هه كهر باشتر بم ،
دی پی مرم !

— هه لوو ۰۰ خه جی ، ئه و کی
بوو دگهل من ئاخقتی ؟

- هه لوو ۰۰ وه لات ئه و هه قالی
من بوو ۰۰ خه لکی سریلانکا یه
۰۰ خوینا وی گهلهك یا شرینه .

- هه لوو ۰۰ خه جی ، كا برایی
ته ؟

- هه لوو ۰۰ وه لات ، یی دگهل
هه قالا خوه .

- هه لوو ۰۰ خه جی ما هوین ژ
مه خه ریب نه بوینه ؟

— هه لوو ۰۰ وه لات ، هوین
کینه ؟

— هه لوو ۰۰ هه لوو ۰۰ خه جی
۰۰ خه جی .

په یوهندی هاته برین ۰۰ !

هه لوو - ۵ -

- ئه ری ، ئیمانته توو ژنكا
من ، ها ؟

— ژنكا ته وهك ژنكا منه
۰۰ !! هه تا بگه هته دهستی ته .

قوناغ بو قوناغی ۰۰ رؤژ بو
رؤژی ۰۰ دهولتهت بو
دهولتهتی ۰۰ هه تا گه هشتینه
بنه جها وان قیاین .

زهنگا ته له فونا میری بهری
لیدا ۰۰

- ههلوو، بۆ خووه پرسيارا
ژنهكا دى بكه، ئه زوتوژيك
خلاص .

- ههلوو، ههلوو،

تهلهفون هاته برين .

ههلوو - 6 -

- ههلوو، ئه وروپا، ژنكا ته
گه هشته ئه سينا، هيقه پارين
مه ئاماده بكى، دا ژنكا خووه
وه رگرى .

- ههلوو، ببوره، پارين من
نه دئاماده نه، بلا ژنكا من
ئيمانه تى ته بت، هه تا پارين
من درست بن.

* * *

- ههلوو، برا، وه ره ژنكا خووه
، هه ما نيغه كا پارا بينه، بلا
نيقا دى بۆ ده مه كى دى
بت . . . !!

- ههلوو، من پاره نين، بلا
ژنكا من ل نك ته بت .

* * *

- ههلوو، وه ره ژنكا خووه بيه،
من چ پاره نه قين .

- ههلوو، من چ ژنك نين .

- ههلوو، ههلوو،

په يوه ندى هاته برين!

ههلوو - 7 -

جهه ته ننگه، تارى
وترسه، بى ئاڤوبايه . . .

دهستى خووه، وهك مروقه كى
كوره، ل وارا گيرا . . .

جهى ژنكا وى، مروقه كى
سمبيل بۆق روينشتى بوو . . .

پتر دهستى خووه گيرا، دهستى
وى كه ته سهر سينگى ژنه كى،
لى ئه و سينگ دناڤ دوو دهستين
دى دا بوون.

هيشتا دهستى خووه گيرا
، زانى ئه وژن يا بى ستاره يه .

پتر خووه نيزيك كر . . . دهنگى
گوهنلى يى، گوه لى
سمتن . . .

نه قيا چ دهنگا ژ خووه بينت
ژترسا كونترولاييت . . .

پشتى ژ كونترولاييت
خلاص بووين، ده رگه هى وى
تورمبيللا بارى قه کرن، ژنكا وى
خووه هاقيتى و پيگه قه ستا
تهلهفونى کرن .

— ههلوو، وه لات ئه م
گه هشتن .

ههلوو - 8 -

تورمبيل چوار
گوشه يه، سهر و بن دگر تى نه
، نه روناھى، نه با، نه تيزكا
روژى .

گه لهك ده قن، گه لهك
دهست و پينه، گه لهك چاقين
زلن . . .

لقين نابت، كه نى
نابت، گرى نابت!

نه خوارن و نه
نقستن، هه مى مان ل هيقيا
مرنى . . .

تورمبيل به ره ق بنى گه ميه كا
گه لهك مه زن برى كه ت . . .

چه ند تارى بو، تارى تر
بوو، چه ند بيهن ته نگوو، پتر
لى هات، چه ند لقين و بى
دهنگى بوو، كيم تر لى هات . . .

پشتى گه مى گه هشتيه به راقا
ئيتاليا . . .

زهنگا تهلهفونا وه لاتى لى دا
، . . .

- ههلوو، وه لات، كه له خين
وان گه هشتن .

- هه‌لوو ۰۰ ته‌ورویا ، تو بۆچی
گیرو بووی؟ کچین وه‌لاتی ل
به‌ندا ته‌نه ۰۰ نه‌کاره ، نه
که‌سپه، هه‌می یین ل هیقیا
به‌ژنا ته ۰۰ دی وه‌ره ۰۰۰!

- هه‌لوو ۰۰ وه‌لات، ئەز نائیم
،ئیکا جوان و بچویک بو من
دگهل باشتترین قاچاچی فری
کن، ئەزی ل هیقیا هه‌وه ۰

* * *

- هه‌لوو ۰۰ ته‌ورویا ، بویکا ته
گه‌هشت؟

— هه‌لوو ۰۰ وه‌لات، نه
گه‌هشت ۰۰

- هه‌لوو ۰۰ گه‌هشت ۰۰؟

— هه‌لوو ۰۰ نه‌خیر،
نه‌گه‌هشت ۰۰۰

هه‌لوو ۰۰ هه‌لوو ۰۰

ته‌له‌فونا قاچاچی هاته
گهورین ۰

هه‌لوو -1-

- هه‌لوو ۰۰ ته‌ورویا ، ما تو
نائیه مه؟ ما تو پرسیارا مه
ناکی؟ ما تو ناییژی من
بچویکین خوه و مالا خوه یین
هیلاين ۰۰؟ ما توژ مه خه‌ریب
نه بوی؟

- هه‌لوو ۰۰ وه‌لات، ئەزی بی
پاسپورتم ۰۰ ئەزی بی
کارم ۰۰ ئەزی بی
پاشه‌رۆژم ۰۰ ئەزی بی پاره
مه ۰۰ ئەزی ل هیقیا مرنی ۰

- هه‌لوو ۰۰ ته‌ورویا، مه پاره
نه‌ما پی بژین، کهس ده‌ینا
دگهل مه ناکت، کهس مه
خودان ناکت ۰۰ ئەم مان بی
خودان ۰۰ وه‌ره مه ببه ، یان تو
ژی بزقره ۰۰!

- هه‌لوو ۰۰ وه‌لات، ببورن ، نه
پاره یه هه‌وه پی بینم ۰۰ نه شوله
هه‌وه پی خودان کم ۰۰ نه ئاماده
مه بزقرم ۰۰!

- هه‌لوو ۰۰ ته‌ورویا، بچویکین
ته ، یین بوینه گه‌روک ۰

- هه‌لوو ۰۰ وه‌لات، ئەزی
بوویمه لاوی دلی خوه ۰

- هه‌لوو ۰۰ ته‌ورویا، کچاته یا
بوویه بویک ۰

- هه‌لوو ۰۰ وه‌لات، ئەز روژی
دوو سی جارا دیم زاقا ۰

- هه‌لوو ۰۰ ته‌ورویا، پشتی
خانی وزیرا، مه نامویس
فروت ۰۰!

- هه‌لوو ۰۰ وه‌لات، باری من
به‌س گران بکن، خه‌مین من ژ
هیژا من و شیاننا من پترن ۰۰ ئەز
نه‌شیم به‌رده‌وام بم ۰

هه‌لوو ۰۰ ته‌ورویا ۰۰ هه‌لوو ۰۰ هه‌ل
وو ۰۰

— هه‌لوو ۰۰ وه‌لات ئیدی
پرسیارا من نه‌کن ۰

- هه‌لوو ۰۰ هه‌لوووو ۰۰۰

هه‌لوو - ۱۱ -

— هه‌لوو ۰۰ ته‌ورویا، ما تو
نائی من بخازی؟ ما ته چ
به‌لین دا بوو من؟ ئەزیال
هیقیا ته ۰

- هه‌لوو ۰۰ وه‌لات، (من تو
نه‌قی ی ، کچ مشه‌نه ۰۰ ما ژ
خونه کچین ته‌ورویا وه‌ک ته‌نه.

— هه‌لوو ۰۰ ته‌ورویا، من
نه‌هیله ۰۰ ئەقین به‌هره ۰۰ پری
پیله ۰۰ من نه‌هیله ۰۰

* * *

- هه‌لوو ۰۰ وه‌لات کچی دینی
مال خرابی، هه‌که‌ر دا خوارا بابی

ته پارهو مالي دنې بن، نه زې
تږي به رويك و پاخليښ وي
كم. هه كهر دا خوارا بابې ته ،
زيره كي و ميرانې بت، بنه مالا
بابې من ميركوژو تالان
قه گيرن . هه كهر دا خوارا وي
جواني و ئاقلداري بت، نه
باش دزانت كا نه زكي مه .

لي هه كهر دا خوارا وي
پاسپورته كا نه وروپي بت ،
خودي من نه و پي چي
نابت . نه و نه ئيخسيري
كه مپه كا برسيمه . نه مان
من رادگرت، نه زقرين من پي
چي دبت .

— هه لوو . نه وروپيا،
خوارگينيښ من هاتن .

— هه لوو . وه لات، پاسپورتا
من نه هات .

— هه لوو . نه ز بوومه بويك .

— هه لوو . نه ز بوومه زاقا .

— هه لوو . هه لوو .

ته له فون هاتن گهورين .

هه لوو - 12 -

— هه لوو . نه وروپيا، كچا
من ته چ كر دگهل زه لامې خوه
نه و دلمانا دناڅ به را هه وه دا
رابوو؟

— هه لوو . وه لات، دايي
هه ركس كوري بابې خويه
. نه ووي كچه كا روس يا مار
كري . من كوره كي يوگوسلاقي
. نه م هه ر هه قالن .

— هه لوو . نه وروپيا، بچويكښ
هه وه چ دكن؟ ل كيغه نه؟ كي
خودان دكت؟

— هه لوو . وه لات، دلي خوه
نه هيله ، ل قي وه لاتي كهس ژ
برسا نامرت . وان ژي جههك
تايهت هه يه بو خودان كرن

وژيانا وان .!!

بچويك به رزه بوون . وه لات
هاته ژ بير كرن . زمان هاته
گوهارتن . په يوه ندي
نه مان . ته له فون هاتن برين .
— هه لوو . هه لوو . هه لوو .

هه لوو - 13 -

— هه لوو . نه وروپيا، پيرور بت
پاسپورتا ته . نه قه نه زږي
هاتم، توچ دبيژي .؟

— هه لوو . وه لات، خوه گيرو
نه كه . لي تو عه ربه ي دزاني؟
ته ناسنامين عه ربه ي هه نه؟

— هه لوو . نه وروپيا، زانينا
عه ربه ي بو چيه؟

— هه لوو . وه لات، دقيت تو
خوه بكيه عه ربه . دقيت توژ
ده قه ركا عه ربه ا هاتبي ، هه كهر
چ پاسپورتا وه رناگري .

— هه لوو . نه وروپيا، پشتي
سه د سالا شورهش و
خه بات . پشتي هزاره ها
شه هيد وقوربانيا . پشتي گرتن
وتالان كرنې؟ هوساب
ساناهي خوه بكمه عه ربه؟
هوساب ساناهي نقشې خوه ژ
بير بكم؟

— هه لوو . وه لات، ب سه ري
ته هويه .! ته دقيت ودره، ته
نه قيت، روينه سه ر كورپا
خوه . . .!

— هه لوو . نه وروپيا، بي
به ختي خرابه . وه لات
به شته . لي كرمي نه وروپيا
گه لهك دژواره . سه د وه لات
وسه د شورهش وه مه مي خه باتا
من ، گوري پاسپورته كا نه وروپي
بن .

هه لوو . هه لوو . نه قه نه ز
هاتم .

نیف نیفه یه ، پرا ده لال یا تیکه
، خابویر هسکه ،

هیشتا هه می کاره سات
و بیره وهری خو هیا ناکن . .

* * *

- ببوره ، من هندهك (فه نه ر)
دقیا .

- فه نه ر . . ؟ دگرتیخانئ دا
فه نه ر قه دهغه یه .

- لی من دقیت ، فرچی خوه و
دهستین خوه پی بشوم .

دلی خوه دگهل هه می
گونه هین خوه ووی مروقاتیا
هوین پی دخورن . . .

* * *

شیشا فه نه ری بلند بوو . .

میین له شی وی زل بوون . .

فرچه کوره بوو . . پالیت ب
گیان که ت . . که قال ئاقز بوو . .

روناهییا چاقین وی ، بوونه
بزوتین ئاگری .

ئه و که قالئ نیف نیفه ،
دگهل له شی وی یی نازک ب
ئاگری ته قاف کورن و بوونه
که قالهك . .

ل دادگه ها نورنییرگ هاته
پیشاندان .

12- 8- 2002 نورنییرگ

نازی

خودی خراب کر مالا بابی
من و یا گوندیا

من سوند خوار بوو ب سه ری
ته و به فرا چیا

— هه لوو . . نه کوری وی
بوو . . نه ، نه ، ب چوار هزار
دولارا ئینا بوو . . ببوو
قاچاچی !

- هه لوو . . باش لی کر ، ئینا
ئه وروپا و کچا وی ژی ره قاند ،
. . بلا دا که س که سی ژ دره و
نه کته کوری خوه .

* * *

- هه لوو . . دقیت هوین ل
دادگه هی ئاماده بن ، و بو مه
دیار کن ، کا ئه فه چ رویدان بوو
؟ کا چه وا دبت برا خویشکا
خوه ماربکت . ؟ و بو به رسقا
هندهك پرسیارین دی .

- هه لوو . . قاچاچی ، مه
دقیت تو مه ببه یه دهوله ته کا

دی .

که قالئ ئاگری

پالیت یا دده ستی چه پی دا
دگرییت ،

رؤندکین وی ژ بویاخا رهش
وسورن . . .

دده ستی راستی دا ، فرچه یی
هار بووی ،

ددا نین وی خوینا زهر وشین
ژی دزیت . . .

دیواری گرتیخانئ ، یی
دله رزت ، شهرم دکت ، دترست ،

خوه ها رهش ژی دبارت . .

که قال ، ل سه ر دیواری یی

کهس نه راموست سه ری
مه مکا و هناروکیڼ رویا
قان دوژمن وکه څنه په رست و
پاشماییا

نه هیلان تو براموسی
مه مکاو بگه هیه هیقییا .

ده څی وی بچویکی، ب
بشکوژکا مه مکې خوه څه نا ،
وهک هه رجار، لای لای بو
دگوت .

چهند جاره کی زیره قانین
نه زده های د ئین و کچین سنبله
ژی دگرن ودین .

- مه کچ دقین ، کچین سنبله
و بچویک ، کچ خوه دیارکن
. . . کا کچ . . . ها ها ها . . .

نازی هه رجار بچویکی وی
ژنا سه ره زی د ستاند و سینگی
خوه یی چوارده بهاری کره
دده څی وی بچویکی دا ، دا کهس
نزانته کو هیشتا کچه .

لیلی بشکوژکیڼ
مه مکا . . . هیکن کهوا . . . هیلینا
بلبللی کویقی . . . شتلا
نیرگری . . . دیمی به فرین .
نه و زیره قانی نه نی گری و
لیف دوچک ، شیت کر . . .

نازی دزانی ، چه سونا
گه هته مرادا . . .

چه سو، سه ری خوه ژ ناڅوان
پیره میرا را بلند دکر، چاقین وی
ب سینگی نازی کهت .
هه ری نازی ، بی به ختی حيله
بازی

ل وان ژقانا، ل وان خلوهیا
ل من مراد بوو دیتنا چوت
مه مکا و

څه کرنا وان کهزیا .

* * *

- نازی . . . نازی . . .

- که ره مکه ، چه سو . . . بخوازه
، سه ری من ب قوریانو . . .

- نازی . . . من هیقی
ودا خوازه کا هه ی .

- چه سو . . . دلی من به ری
جانی من گوری ته بن ، که ره مکه
بخوازه .

- نازی . . . هه می دزانی تو یا
چه سوی وچه سوی ته یه .

- نه ری ، بیژره چه سو ته نه ز
شیت کرم .

- نازی . . . نه ز که تم به ختی
خودی وی ته دا ، تو سه ری
مه مکین خوه نیشا چاقین من
بدی هیشتا نه ز نه مریم .

- چه سو . . . نه ز به ختی ته مه ،
توقی دا خوازی ژ من نه کی
. . . بشکوژکیڼ مه مکین من ،
دیاریا شه قا زاقانیا ته نه .

* * *

ده سته کی رهش و ده قدا ی ،
ملي نازی گرت و بچویک ژ بهر
سینگی وی هاقیتته دهر و وهک
گوله کا هیرویی دا بهر سینگی
خوه و گوتی :

- هه کهر ته چه قت مال و میر
کرین ، نه ز دی به یی هه شتی .

وی کره هه وار . . .

چه سو کره هه وار . . .

ژنکا . . . بچویکا . . . پیره میرا . . .
ستیرا . . . هه یقی . . . روژی . . . دول
وکانی وچیا . . .

گوهین زاقایی نوی نه سمتی
. . . بوون

خوینا بویکانیا وی ، دگهل یا
چه سو تیکهل بوون . . .

قیریا کچینیا وی ، گه لهک ژ
کیمیا بارانا هه له بجه دژوار تر

بوو، گهلهك ٿڦيرين ٿه نفال
کريا بلند تر بوون، د گههشته
گوهين هه مي مروڦين هه ست
مروڦ، لي د چ گوهادا دهنگه
نه دداو کهس نه دچو پيروزيها
بويکانيا وي.

هه ر خيزي شاري اي له شي
وي دسوت، هه ر ئاگري بي
خوداني بي دي وي دسوت وهه ر
فيسته قالا خويني دژوار دبوو.

هه مي پيگه بوونه که قالي
هونه ر مه نده کي شاره زا.

که قال، ٿپشتي قه، ٿه ورين
تاري بوون، ل ره خا ددانين
داينه سورا، ٿ ناقدا، ئاگري
سور وکهس بوو.

برويسيا مه ٿي دهيران
بارانا خونين، ٿه هري
دباري.

جهي فيسته قالي سه لامبي
بوو، گورستان نه دياره.

11.2/4/19 نور نيبرگ

هيقيين هلاويستي

دياري من بو گياني (هه وار)
بي خوه گوري غه ريببي کري

دياريا (هه وار) بو
په رله ماني نه رويچ + ٿه وروپا.

ل سه ر وي ماسال نيقا ژورا
بچويک، ويني بابي وي بي
داناي بوو.

ل ره خي راستي، ويني دايا
وي دگهل خويشک وبرو، ل
ره خي چه پي بي يارا وي، وهک
دادوه را د راپيچاي بوون.

داوه داريين وي، نه خشا
کور دستاني، ويني پرا دهلال،
وچيبي گاره بوون.

ديده قان، په رتوکا هوزانين
ٿه قيني، هندهک کاغه ز
روژانين وي بوون.

بينه ر، مه ٿي ووژدان
وديوارين بي دل بوون.
دادگه هيا ل کاره.

باب: ته بوچي وه لاتي خوه
هيلا؟

گونه هبار: (بکه نيه کا سٿک
ولقينه کا شيتانه) ژرؤژا ئيکي
ٿه ز هاتيمه قي وه لاتي، ٿه ق
پرسياره ٿ من هاته کرن.

پوليسان، دادوه ران، کاره
هندان، وه لاتي ان، داروبارين
قي وه لاتي.

هه ر ٿه قه پرسيارا وان يا
ئيکي يه، گه ر ته گوته ئيکي
دهم چه نده؟ دي بيٿ ته ته،
بوچي ته وه لاتي خوه هيلايه؟
گه ر ته گوته کچه کي، کا
راموسانه کي، دي بيٿ ته ته بو
ته وه لاتي خوه هيلايه؟

هوين هه مي باش دزانن کا
من بوچي وه لاتي خوه هيلايه؟

دايک: من چه ند جارا گوته
ته، دايکين خه لکي بو مروڦي
نابن دايک، وه لاتين خه لکي
بو مروڦي نابن وه لات.

که نيه کا نازک ٿ دادوه را
ره خي چه پي هات:

يارين خه لکي بو مروڦي
نابن يار.

ژور هه مي بوو فيسته قالا

گونه هبار: راسته، راسته،
 نه زقان هه میا باش درانم، من چ
 جار خوه ژوله لات و مروقیین خوه
 نه کریه ۰۰!

کاغه زین بیره اتنا دهستی
 خوه بلند کر، دقیبا باخفن..

داده ری نیقی دهستویرا
 ئاخقننی دایی ۰

کاغه زین بیره اتنا: تو
 مروقه کی بی دلی، ته وه لاتنی
 خوه، کهس وکار، هه قال
 ویراده، هه می هیلان ول
 خوه شیا دلی خوه گه ریای ۰ ته
 ل بهر په ریین من یا نقیسی (ئه ق
 وه لاتسه پارچه که ژبهه شتی،
 جوانیا کچین وی، جوانیا
 باغچین وی، ته ناهی و
 یه کسانی ی، کوردستان ژبیرا
 من بر یار نه ما زقرین بوو
 خهون، ۰۰۰)

په رتوکا هوزانا رابی سه ر بیا
 وکره هه وار:

- دره وه، ئه ق تشتی ته گوتی چ
 راستی ژبو نینه ۰ نه زباش یا
 دلی وی درانم ۰ گوهی خوه بدهن
 قی راستی، قی هوزانی:

ئهو وه لاتنی بوویه چوار

دنیا هه می بوو نه یار

من هیلان وئه زهاتم

دایک و بایین پره ژار

ئیش وئه له م لی دیار

من هیلان وئه زهاتم

ئه ق خوه شیین هو دیار

ته ناهی ویاسا سه رکار

من نه قیبتن دی هیلم

جوانی وپاره وکار

شه قیین کهس وسورویار

هولا دادگه هی تزی که نی بوو
 ، گه له ک دهنگا پیکقه گوتن ، پا
 بوچی ناچی ؟ کی رییا ته
 گرتیه ؟ ل قان کولانا چ دکی ؟

- چاقلی کرن ! گه ریان ل
 ژیانه کا باشتر، ژکه قلوژانکی
 خوه ده رکه تن، گهورین ، جیهان
 دیتن، هنده ک نه گه ریین دی ژی
 ، نه ز بخوه ژی نزانم کا چنه ،
 نه وان هه میا نه ز پالدایمه کو
 بهیم و بمینم !! ۰

لی پشتی پاسپورتا من ژ من
 وه رگرتین ، پشتی دره ول من
 کرین. وه کی دره ول گه لی من
 ژی کرین، پشتی نه ز گریم
 ئیخسیری دهست ب قه ید و
 زنجیر ۰۰ تنی مافی خوارنی دایه
 من ۰۰ نه ز بی هیقی بووم، من چ
 نه ما خه باتی بو بکم ۰۰ تنی رییا
 نه ز خوه ژقی گرتیخانا کریت
 رزگار بکم ۰۰ به ره قانی یه، لی
 من بهرقانی پی چی نابت!

باب : وهره بزقره، هاری من
 باری گران هه لگره ۰۰

دایک : چاقین من برییا ته قه
 تاری بوون ۰۰

یار: خوازگینین من هه ر
 یین زیده دبن. رویین من نازک
 یین د چرمسن ۰

نه خشا کوردستانی : نه ز تنی
 نه خشه وناقم، نه من چیا مان
 ، نه من میرگ وکانی، نه ز یا
 بوویمه پاوانی بیانیا.

پراده لال : تیکین من هه ریین
 فره ه دبن ، ئاق نه ما نه ز
 سیبه ری لی بکم ۰

نه و کورسیکال بن پین وی
 لقی ۰ دهنگی هه میا هاته
 گهورین ۰

وینئی بابئی وی کهت . دایکی
شویشا وینئی خوه دگهل پهروازی
شکاند . ههوارا وی . دگهل
ههوارا یاری تیکهل بوون .

کورسیکی خوه ژ بن پیا
هاقیته دهر .

ئهولهشی نازک هیلاب
پارچهکا بهندکی قه هلاویستی و
بی خودان .

رهنگی پرا دهلال نه مال پیش
چاقا .

دهنگی بابئی ، دایی ، یاری ،
ئاخاخابویری ، نههاتنه
گوها . بهفرژ چیاپی گاره سل
بوو .

دگهل چه کوچی دادوهری
نیقی دادگه ب داوی هات ،
بی چ بریار بینه دان .

لهشی وی ل نیقا ئه وروپا
، ببانی ژورهکا بچویک قه وهک
گهلهک بریارو پهیمانا ما
هلاویستی .

1.2.8.25 نورنیرگ

داعویران .

تهقنی قی جاری ، ژ دژواریا
داقین وی ، ژ ئالوزیا تایین وی ، ژ
که رب وکینا عه فریتا ، جیهان
کره مارهکی ئیک سهر . کوریا وی
یا د پاخلا هه می هه ژارادا ،
ددا نین وی یین د گهردهنا هه می
شوره شگیرا را ، گه هین وی ، ئاف
یا کریه گهر و نوبه ، نان یی
براندی .

تلیلیین ئازادی ، دست
قوتانا دیموکراسی ، ئاشتی یا
سل کری .

بازار کرنه ئیک ، کارگه ه تهنگ
کرن ، جیاواریا چینایه تی فره ه
کرن .

بینه رین قی شانویی دست
د قوتان ، ژ بو پیشکه تنا شوره شا
پیزانینی ی .

1.2.2.2 نورنیرگ

هیسترا شه مبوز

ل ده می ئه زیی گه نج ، ئه ز
یی ل سهر خوه . ئه ز خودان
وه لاته کی بن دست .

باری هیسترا من ، ههردهم
توپ وجه بلخانه بوون . ل شه ق
ورژا ، ل گهرم و سهرما ، ل ترس
و برسا ، ل نه هال و چیا . من
هزار شفتان ل ته نشتین هیسترا
خوه ددان ، و ههر ئه زل به راهیا
وی دچووم .

ئه ز گه لهک ژ وی شه مبوز تر

جیهانگه ری

حه فت عه فریت ، یی
تهقنه کی د راجینن . ههر دا قه کا
وی تهقنی ، هزار تا ژی دچن .
ههر تایه کی هزار ته لهه د ئینه
قه دان . هزار بیر د ئینه کولان ،
هزار پارین ژه هرکری د ئینه

— دی بریقه هه ره هه ی
میرات، نی ملله تهك یی ل
هیقیبا کاری ته، دی هوسا
شوره شی بریقه بی؟ دی هوسا
من کیه سهر له شکهرا!

هه ر شقتان ل ته نشتین وی
دبارین، هه ر هیقیین من مه زن
دبوون، نیزیک دبوون، هه تا
بووینه راستی

ئه قرو ئه زی بوویمه هیستر.

هیستره کا پیروله هه ر، نه
شوره شه خودانی من خه باتی
بو بکت، نه سهر له شکر ی یه پی
بخورت. نه هیقیین ملله تانن.

کارخانه کا بی دلله،
هوستایه کی شاره زا، کاره کی
روژانه و گران.

نه ب شقتانا و نه ب لی
خوه رینی، ئه ز نه شیم هه فرکیا
قی ئامیره ی بکم.

شهق شه قا پیلین شولی، ئه و
ته نگا بی داوی هه ر شولی د
کیشته بهر سینگی من، قهت نا
واستییت.

— دی هیدی، دی راوهسته! ما
تونا واستی؟ ما تونا شکیی؟
ماتوتیر نابی؟ ما تونزانی ئه ز
بی پیر بوویم؟ ئه ز بی نه ساخم؟
ئه ز نه زه لای هه فرکیی مه؟

ئه قه یه خوه شیا من وه لات
بو هیلای؟ ئه قه یه داویا خه بات
و ماندیبوونا من؟

ئه و هیزا بی داوی، یا قی
ئامیره ی.

دهنگی هوستای، خه و دگه ل
من مای.

برینین شوره شی، کول
وخه مین خه ربیی، ئه ز کرم
میقانی گورستانی.

هاید پارک

دهنگی وی، گوها دسمت،
گوتنن وی مه ژیا ئاقز دکت،
هزرین وی دلا دزن.

— هه تا کهنگی؟ هه تا کهنگی
دی مروقی رهش، ئیته ته په سهر
کرن؟

هه تا کهنگی دی جیاوازییا
نه ژادی مینت؟ هه تا کهنگی دی
خودابه ندی هه بت؟ هه تا
کهنگی.

دهنگی ئه وی بره خ قه، هزرین
من کیشان.

— به سه بن دهستی، به سه
ماف خوارن. به سه کوشتنا بی
گونه هان.

دقیت جیهان هه می ئازاد و
سه ره ست بژییت.

دقیت کهس نه مینت بن
دهست.

ئه وی ل ره خی دی، چه ند
که سا یی کریه دناق خوه دا وژ
دهنگی وی پیقه چ دیار ناکت:

— خودی، بو هه میا نه. خودی
خودانی ئه رد و ئه سمنا یه،
هه می تشت و گیاندارب
فه رمانا وی لقین و کار دکن،
له ورا دقیت ئه م چ جار ژبن
ئالایی وی دهرنه که قن. دقیت
ئه م رییا وی به رنه دن، و ئیسلام
،باشترین رییه بورازی کرنا
خودی.

قه شهيه كي برهخ وي ريهه—
دریژی قه ، دهستی خوه ل سهر
سنگی خوه خاچ دکر، ناقی
بای، ناقی کوری، گیانی
پیروژ، نامین.

— ته ناهی، ئارامی،
یه کسان، هه ر ژ ناقین کوری
خودی نه، ئه وه دنیا هه می کریه
باخچه کی خوشیی و ته ناهی .
دقیقت ئه م رییا ویرسی خودی و
کوری خودی بهر نه دهین، ئه قه
ژی وهک د کتیبیا پیروزدا هاتی .

وی حاخامی ریهه دریژ، وهک
کمه سهری خوه د هه ژاند و
بزمانی عبری هندهک ئایات ژ
تهوراتی د خواندن و رییا
ئورشه لیم ب رییا به هه شتی قه
د گریدا وداوا ئاخا (المیعاد)
کر .

ئهو کور تولازی ل سهر ملین
هه قالین خوه، دهنگی وی یی
شیلی بووی، تلین وی وهک
(فکتوریا) د بلند بوون و دگوت:

— فهله ستین عه ره بیه، قودس
عه ره بیه، بگیان و بخوین ئه م
فیدا کارن .

ئهو وی دی بزمانه کی، من چ
جار گوهد لی نه بووی، شوره شا
خوه دکر .

ئها ل قیره بوو، جارا ئیکی
دهنگی ژنا بلند بوی، داوا مافی
خوه کرین .

ئها ل قیره بوو، هزار جارا پالا
به رخوه دایه، ئالا بلند کرینه .

هه رل قیره بوو، وی کچا
سنیله یا د کوشا یاری خوه دا
گوهدیلی ی دکت .

هه رل قیره بوو، زکین برسی
به لگین دارا د جوین .

هه رل قیره بوو، مرؤقه هه ست

ب مرؤقاتیا حوه دکت و جارژی
ژی بی هیقی دبت.

هه رل قیره، د بته فیسته قالا
دیموکراسیی، ئازادی،
ئاشتی . جارژی دبت هه
پیکه نین ولیبوکان .

ئهو پارک بیوو (موزایک)
هه می رهنگ هه می دهنگ هه می
ئایدولوژی بورژه وازیا
به ره قانی ژ خوه دکر .
پرولیتاریا، ئالا بلند دکر .
ناسیونالیزما، جودا خوازا .
ماف ناسا، ماف په روه رین
گیانه و هرا، پارتیا که سک، پارتیا
سور، پارتیا رهش

تنی دهنگی دایکا من نه
دهاته گوهدن من !
6 . 3 . 2 . 1 نورنیبرگ

نیرگزا چیایی کویقی

هزارقی چیروکی که قنه . .
لی رویدان روژا نه نه . .

- نیرگز . . نیرگز . .

- به لی، به یبوین . . وه ره،
ته خیره؟

- نیرگز، چیای سلاق یین ل ته
کرین . دقیقت ئه قرو ژقانه ک
دگهل ته هه بت . ل زه قیا
نیرگزا .

- دی بلا، نی ئه ز سوتم بو
دیتنا وی .

دهستى به يبوينا بچويك
گرت، وهك هر جارو به ريف
زه قيا نيرگزا چوون ۰۰ د به را
ستران وهوزان بو د گوتن ۰۰

وه ره لاوكونه قرو ژفانه

وه ره چياو وئ قرو ميخانه

وه ره ب چهرينه كوز و پاوانه

سينگى من بوته دهشت و

زوزانه

ليقين ئاغا كانيا چيا نه

به ژنا من وهكى هودا گولانه

وه ره لاوكونه مه ژفانه

وه ره چياوول من به خودانه

وه ره تالان كه سينگو ليخانه

دهنگى وي ئاميره يى كریت،

ئهوئ ژ ستيره كا دويرهاتي،

سترانا نيرگزي و كه نيا

به يبويني سوتن!

ئاميره، وهك هرچه كا چياي

كه ته به رامبه ري ريبا

وان ۰ ههردوو هشتك بوون، نهلف

مان!

سواربوويين وي ئاميره ي پهيا

بوون ۰ بيهنا بياباني ژله شى

وان دهات ۰ په ستالين وان خيز

ژى دبارى!

هه ر نيرگزد له رزي ۰ هه ر

سوارين ئاميره ي د

كه نين ۰ به يبوون دگريا ۰ ئهو

دكه نين!

ل سه رله شى نيرگزي بو گهر

و نوبه ۰

به يبوين دگريا!

نيرگز هشتك بوو ۰ به يبوين

سور دبوو!

سواره كي بيهن تهنگ،

قه لوينا خوه ل سه ر سينگى

به يبوونا هفت سالي كيشا ۰

ب سه ركه نن و ب جه ئينانا
وي ئه ركي ژ بو هاتين ۰۰ بيكفه
سواري ئاميره يى خوه بوون و ب
دهست قوتان و كه ني قه به رده ق
ئاسمانا بلند بوون ۰

چيا، ل ژفاني خوه هات، دده

ستى راستى برنوويه كا

تيدا ۰۰ دده ستى چه پي قه فته كا

نيرگزا نه ۰

برنو دانا سه ر ملي خوه ۰۰

قه فتا نيرگزا هاقيتته سه روي

كه لوتا به را ۰

كيايه ك بو وي كه لوتا بچويك

دروست كر ۰

به ري خوه دا ئاسمانا، جه ي

ئامير بلند بووي ۰

هيشتا نيرگزل وي زه قبي نه

شين بووينه ۰

هيشتا برنو يا چياي، يال

سه ر ملي ۰

1. 1. 2. 1. نورنييرگ

فانوسا فاتى

ديارى بو وي زارو يا نهو بويه

پيره ژن ۰ وهيشا فانوسا خوه

پاراستى وه كي شوره شا خوه

پاراستى ۰ ونهو ژي وه لاتي خوه

د پاريزت

دهستى خوه يى بچويك، ل

فانوسى دا و د گهل گونديا

به ريف شكه فتى ره قين ۰

ل پشت خوه زقري ۰، گوند يى

بوويه بزونه كي ئاگري ۰

هه شت حويشكا، نيرگرز
دهشتا شاره زوري د چنين ۰۰

دوهی بوو، مه ئاگرې
نه قروزي دگهل هه قالال سهري
چيایي هندرين ههل دکر.

دوهی بوو، کهله خي مامي من
ل فهله ستيني ماي، هيشتا
تلين وي وهك (فوکتوريا) يي د
بلند بوون ۰۰

ههر دوهی بوو، مامي ته،
بارانا خه ردهل وسيانيدی ل
باژيرکي مه باراندي ۰

ههر دوهی بوو، خه لکي
باژيرکي مه بي گيان
هيلاي ۰ ههر دوهی بوو، کهوي من
ژقه بيني بي بار ماي ههر دوهی
بوو، پشتا بابي من نه شيای من
ژتوزا خه ردهل وسيانيدی
پاريزت، نه زوئه و بوونه
په يکه ر.

له ورا نه قرو، ل باژيرکي ته
غه ززه، مامي من د تانا ته
نه هات ۰۰ له ورا نه قرو ل
باژيرکي ته غه ززه، وان بهرين
بچويك، وهك دهستي ته، نه شين
وان توپ وتانكا راوه ستينن ۰

له ورا نه قرو، پشتا بابي ته
نه شياله شي ته يي بچويك ژ
گولين داگيرکه را پاريزن ۰

له ورا نه قرو، توژي بوويه
هه قاللي من ۰۰ له ورا نه قرو من
بريار دا ديسان كيليا خوه يا
بچويك، ب كمه بهرين بچويك
و بوته ب كمه ديارى ۰

توژي چه قه كي زه يتوني بو
من بکه ديارى ۰۰ نه م دي ميننه
ل هيقياسه لاحه دين ۰

1.2.1 - 2 نورنييرگ

ئاگرې فانوسا وي شيان وان ژ
سه رما و هرچ وهوقال ناقوي
زنارې تاري پاريزت ۰

فانوسا فاتي، دگهل فانوسا
شوره شي هل دبوو ۰۰

ل ناقوي چادرگه ها سيم
کري، روناھيا وي په لاتينک د
کيشانه خوه ۰۰ ل رهي ري
کورت د کرن ۰۰ ل شهري،
ئاگرې شوره شي زيده دکر. ل
خه ريبي بيھنا وه لاتي ژي د
هات، ل زقريني، ببوو هه قال ۰

ل سه رهداني، ببوو بزوته كي
گهرم و سينگي دوژمنا دسوت ۰
ل سه رکه تني ببوو خه لات ۰

نهوژي ب هه مي هي زو
روناھيا خوه، فاتي ژ دورپي چا
ئابوري د پاريزت وري بو چاقين
وي يين تاري رون دکت ۰

11/4/2011 نورنييرگ

ژ هه له بجه ۰۰ بو غه ززه

دياريا محه مه د عومه ري
خاوه ر. بو محه مه د د رره

دوهی بوو، من و برايي خوه ل
کولانين هه له بجه، دگهل کهوي
خوه ياري دکرن ۰۰

دوهی بوو، دگهل دايکا خوه و

د پاخلا وی دا ویسی ده زگرا
وی و هندهك هوزانین دژوار،
هیشتا د ساخ بوون .

-۲-

ئو کهلوتکا ژوی ویقه،
کلهخی کچهکا تولارونیف ژن

هیشتا لیقین وی ب کهنی
بوون ، هیشتا بهندوشکین پاخلا
وی نه هاتبوون قه کرن، چ خوین
ب پیسیرا وی قه نه بوو .

-۳-

به ری کهلوتکا سیی قه دم،
راستیا وی ژی بزنام .

قولنجا من گهرم بوو ، چاقین
من تاری بوون و بوومه خودانی
کهلوتکا سیی .

2.6... سهیرانگهها

مالتایی

ئو نموقیک

-۱-

ره قدا لاندگروزا ، ودهک بایی
برویسیی به ر ه ف وی بیابانسا
به ر فرده دانه ری .

ل دویف سیرا وان ئامیره یین
گهلهك پیشکهفتی ، ئو بیابان
هه می پیقان .

چ موشهك وچه کین کومکوژ
نه دیتن . چ خه ردهل وسییانید
نه دیتن . تنی هندهك شتلین
نیرگزا ، هیشتا د گهش بوون .
پشتی ئو خیزی شاریای
قه داین ، چه ند هزار کلهخی

زارو کین ترافیکلایتا

گلوپ سور بوو، دوو دوو، سی
سی یا، خوه ژ سه ر لیقا جادی
هاقین هه د په نج ه را وان
ترومبیلین راهه ستیای دا .

— جگاره هه شت دینار

سی مؤز پینچ دینار .

دگه ل که سک بوونا گلوپی ،
وهك مشکین ژ بهر کتکی دره قن،
جاره کادی به رب لیقا جادی
ره قین .

لی وی ترومبیلای بیهنای
سپیرتوی یی ژی دهات و دگه ل
بیهنای دولاری تیکه ل بووی ، چ
پویته ب سور و زه ر و که سکاتیا
وان گلوپا نه کر، وهك که قاله کی
شیوه کاری ، جگاره و مؤز وتوفاك،
دگه ل خوینا وان تیکه ل کرن . دا
ببنه که قاله کی ره نگین
دموزه خانا مروقایه تیی دا .

2.6.23... سیمیل

سی کهلوتکین به را

-۱-

ل وی شیقا بره خ وی کاقله
گوندی شینوارین وی خوه یا .
ئو کهلوتکا به را من قه دا،
کلهخی تولارزه کی نیف
میره، هیشتا برینین وی دزان .

هیشتا نیرگزدده ستین
هندهک تولازا دا د ساخ بوون .

ل زفرینی بریار دان ، چ
چه کین کومکوژی نه دیتن!

- ۲ -

کون و قولچین وی گرتیخانا
مه زن هه می سه روبن کرن .
کلوخین مروقا فه دان ۰۰، نه و
له شش... یین رزی
هلدان ۰۰، نه و گه رده نین ب
سیداراقه، دووسی جاری ل
دورزقرین، زیندانین تاری رون
کرن ۰۰، ل بن پین وان دهنگی
هه ستیا گوهد د سمتن ۰۰، نالینا
گرتیا دل د سوتن ۰، برسیا له شی
خوه د خوارن ۰۰، قه مچیقانا
خوین فردکرن ۰، پشستی زقرین ،
بریار دان ، چ چه کین کومکوژی
نه دیتن .

- ۳ -

ل وی نه خوشخانا مه زن،
برینین رزی فه دان . بهریکین
دختوران سه حکرن ، دوشه کین
ژ کرم وقریژی رهنگی خوه
گوهارتین فه دان . بچویکین ژ
برسا مرین ۰۰، پیرین ژ ترسا
مرین ۰۰، تولازین ژ بی دهرمان
مرین ۰۰، دختورین ژ شه رما مرین
۰۰، کیشان دادگه هی .

دهرمانخانسه
دقالانسه ۰۰، بهرچیلک
دقالانه ۰۰، دل ژ خوینی قالایه ۰۰ .
بریار دان، نه خوشخانه ژ
چه کین کومکوژی قالایه!

- ۴ -

هزار شقتان ل ته نشتین
لاندگروژین خوه دان .
بهوست بهوست وه لات
پیقان .

نه و مرگه فتین تژی مروقین
مری ۰۰، نه و دیرین تژی مروقین
ژ ترسا خوه خاچ کرین .

وان مه یخانین مروق ژ بی
کاری کرین ۰۰، وان کارگه هی
پاله ژ بیر کرین ۰۰، وان چه م و
بیستانین شینکاتی ژ هاتیه
دزین ۰۰، وان جادین شوین پین
حیشترا کاقل کرین .

ل داوی و پشستی پینچ هزار
کاقله گوند سه حکرن ، پشستی
شویا دووسه د هزار به رزه بوویا
به رزه کرین ۰۰، ل سه رکاقلین
هه له بجه راوه ستیان، و بریار
دان ، چ چه کین کومکوژی
نه دیتن!

- ۵ -

گروپا وان ل ناق گورستانه کا
ته قایی ل بیابانه کا به رفره ه
راوه ستیا ۰۰۰

- سلاق، هوین ل چ دگه رن؟

- بیوره ، مه توژ خه و هشیار
کری ۰، نه م یین ل چه کین
کومکوژی دگه رن ۰، لی وه سا
دیاره ل قی گورستانی ، چ چه ک
نین!

- ژ بهرچ هوین ل قان چه کا
دگه رن؟

- مه دقیت قان چه کا ژ ناق
ببن ۰۰، ژ بهر کومه هنده کین
نویترو کوژه کتر دروست کرینه .

پترژ دووسه د هه زار که له خا
پیکفه بو وان دهست قوتان و
بوو شه هیان ۰۰۰

ل زفرینی بریار دان، چ چه ک
ل قی وه لاتی نین!

3..1..2..3 نورنیرگ

سیداره که تن، دیوارین
جودا هیی که تن، توخیبین هزارا
که تن ۰۰

گوره پاننا خه باتی تژی
سویارین نه شاره را بوون ۰

ترسا مه زن ۰۰ ئه ری هه تا
که هنگی دی بـه زن و
ناکه فن ۰۰۰؟

- ۵ -

به غدا که ت ۰۰ سیبه را (ته یرو
ل ئه بابیل) ل به غدا که ت
۰۰ ته رو ه شک بوونه خوه لی
۰۰ کون مشک ل رؤسته می زال
بوون قه سه ری ۰۰ له شکه ری
میری بوونه تویری ۰ میرخاس
بوونه (نه خاس) ۰۰

کون مار بوونه کوچک
وته لار ۰ میری مه زن خوه کره
مشک ۰

2. ۰۸. 3 نونبیرگ

سیبه را خه باتی

سه ری خوه یی وهرمی ، دانا
سه روی ماسا ژ پیساتی و
که قناتیا سالا ره نگی خوه
گوهارتی ۰

چه ند جاره کی ده نگ ژ گه وریا
ئیک ژوان روینشتیا دئییت، یان
ده نگ لیكدانا دووشویشا دئییت
۰۰ سه ری خوه بلند دکت و
به ری خوه دده ته جهی ده نگ ژ
هاتی ۰

جارژی وی دویکیلا جگارا

به غدا که ت

- ۱ -

هارون ره شید، یی نه میره ۰۰

هزار حوریین رویس یین
مه له قانیان دبرکا شه رابی دا
دکن ۰ بویک ژا قان دزین ۰۰ تولاز
خه ساندن ۰ مه ژیی زانا دگهل
تریاکی موخل کرن ۰

هه ژار مرن ۰ ماقویل
وده وله مه ندا بو نانه کی خوه ژ
چه ک کرن ۰ هیشتا هارون
ره شید یی بای ل پیسیرا خوه
دکت.

- ۲ -

به غدا که ت ۰۰ په یکه ری ره ش
ب ده ست قوتانی
که ت ۰۰ گه له ک ژ برسسا
که تن ۰۰ گه له ک ژ ترسا
که تن ۰۰ گه له ک ژ که یفا
که تن ۰۰ لی هی قیا بریقه
۰۰ ئه و به لینا ب رستیقه ۰۰ ئه و
داویا ب نه خشیق ۰۰ نه که ت ۰

- ۳ -

به غدا که ت ۰۰ نه خوشخانه
که تن ۰۰ گرتیخانه
که تن ۰۰ په رتوکخانه ،
موزه خانه ، شانو، کارگه ه
که تن ۰ گه له ک سقیل، گه له ک
برسی ، گه له ک هه ژار بوونه
قوربان و که تن ۰

خودانین نوی ، ئالا خوه ل
سه ریریین گازی چکلاندن و نه
هیلان ب که فن ۰

- ۴ -

به غدا که ت ۰۰ سته م که ت،

ٲهوا بېانې وې مه ځانا وهك
شكه فتا ځه بوويه ٲهور، ب
هه مې هېزا خوه د هلكېشته
گه وريا خوه .

جارژې وان شوېشېن ځالا
سهر و بن دكت و هندك چپكا
ژې بهر دته گه وريا خوه و
جاره كادې دزقرته جهې خوه
وروينشتناخوه .

- ماموستا . ماموستا .

- بهلې . ته خيره؟

- هلو، ځې جهې ځالا
كه . ٲه ځه هندك ميځان هاتن .

- بلا كه ره مكن . جهې وان
ژې هه يه .

- نه . نه . تو كه ره م كه
دهر كه ځه . دا ٲه م بزنان شول
بكن .

- دې كيځه چم؟ ٲه ز ژې وهك
وان مروځم!

- لې ٲه وهك ته نه ځه دارين
مه نه . هه تا تو وان پارين ل
سهر خوه نه دې . تو فرې لې
نادې .

- وه سا دياره، تو من
نانياسې؟

ما تو زانې، گه له كين وهك
ته ل هيځيې بوون جانتكي من
هه گرن . . . ؟ و گه له كا ژې هيځي
بوو ٲځه نكا من راكن . . . ؟ هه وه
هه ميا مراد بوول ديوانا من
روينن .

- ٲه دوهې بوو . سلاځل
ٲه ځرويه .

- لې هه ٲه ز ٲه و مروځم
هه ٲه ز ٲه و شيړم .

تنې، تنې، يا ژ من كيځم چه ند
فلسه كن . . . و ٲو ٲو، ٲو .

- ٲه ها مه ٲه و چه ند فلس و

ٲه و ٲو، ٲو، ٲو دځين . . ما دې چ
ل ته كن . . ؟

31 . 1 . 3 . 2 نورنيړگ

گوانتانا مو

- 1 -

ٲه چه دون ٲه چه د، ٲه چه دون
ٲه چه د

بلال الحبشي - يې ل سهر
پشني، كه فره كي مه زن يې ل
سهر سې نكي وي .

هه ر چه نده كي (اميه) يې
دده ته بهر شځتان و قامچيا
ودبيژتي:

- ناځي (هو بهل) بينه . .
ناځي (الات والعززه) بينه .

خه به را بيژه (محمد)
ٲه بزقره سهر دې ني مه . . .

هه ر ٲه و ٲني دبيژت:

- ٲه چه دون ٲه چه د . . .

هه تا ٲه ز ژويړي هاتيم،
هيشتا دوي حالې دا بوو . .

نه (ٲه بو به كر) حيشتره ك
فروٲ و ٲه و پي كړي . . نه وي
دې ني خوه گوهارت . . ما
دوي سهر و بهري دا .

- 2 -

- ناځي ته؟

- سې ف الله . .

- ژبي ته؟

- دهه سال . .

- توچ ریځخستن ی؟

- ریځخستن چی یه؟

- تو دگهل کی ی؟

- دگهل خودی؟

- لی خودی دژی مروؤف
کوشتنی یه؟

- هوین نه مروؤفن؟

- مروؤف دی تناته د
چه وانن؟

- هه رکه سی ل سهر دی نی
مه نه بت ، نه ونه مروؤفه ، و
کوشتنا وی فهره ل سهر مه.

- کی نه گوتنه نی شاته
دای نه؟

- باب وگالین مه؟

- لی خودی گوتی ه ، مروؤف
ههمی وهک نیکن ل سهر
نه ردی؟

- لی نه دیبژن ، هوین نه
مروؤفن؟

- ۳ -

- ته چ کارین خراب
کری نه؟

- چ نه؟

- ته چه ند کس
کوشتی نه؟

- کس نه؟

- ته چ کری ه ، هه تا تو
گرتی؟

- چ نه؟

- ژ بهر چ تول قیره یی؟

- نه زژی نزانم؟

- تو چه وا گرتی؟ تو دگهل
کی بووی؟

- نه ز دگهل که سی نه بووم؟
نه زل بهر مری شکین خوه بووم
ده می نه ز گرتیم!

- ته شه ری چه کداری ی
کری ه؟

- دژی هه وه ۰۰ نه ، هاری
هه وه نه ری؟

- نه هه گه له کین وهک ته من
دی تن ، نه ز نزانم بوچی ئینای نه
قیره؟ ژ بهر چ گرتی نه ۰۰؟
گونه ها وان چی یه؟

- نه زژی وی پرس یاری دکم!

- ۴ -

- دکه نی ۰۰ دگری ۰۰ سور
دبوو ۰۰ رهش دبوو؟

- جاره کا دی د خری کینا خوه
دا د حال دچوو؟

- وهک مهی موونکه کا هار ، د
رکه هه کا سیمکری دا یی
قهی ددار بوو ، هه رلقی نه کا
وی ، ده نگژ هزار ئامیره ت و
زنجی را د ئینا؟

- سه ری وی هلکی شتا بوو دناق
گوی نی ه کی رهش دا؟

- خوارن وقه خوارنا وی ب
شری نقای ه؟

- بهر سقا چ پرس یارا نادت؟

- کهس ناقی وی یی دروست
نزانن؟

- کهس ناقی وه لاتی وی
نزانن؟

- تني ههمی دزانی کو
تی رورسته!

- ۵ -

- نه ژ نقیژا تیردبت ، نه
خواندنا قورئانی؟

- ده ستین وی ژ بن زکی
نه سمانی قه نابن؟

- خوارنا وی دوعانه ، قه خوارنا
وی یاسی نن؟

- چ هزرا ناکت ، ژ بلی هزرا

خودي .

چ شولا ناکت ، ژبلی
په رستنا خودي .

چ ریا نزانن ، ژبلی ریا
شه هی د بوونی .

ئه ورکه ها نهوتیدا دژیت ،
یی ژگلهک تشتا بی بار کری .

نه شیت جی هادی بکت .

نه شیت ده عوی به لاق بکت .

سه متا به ری رهش ژبیر
کری .

زیره قانین وی چ ئه زمانا
نزانن ، وهک (روباتا) کاری
خوه دکن .

ههمی یین ل هی قی
بری اره کی .

شهر هار بوو .

گرتی هاتن ژبیر کرن .

- 6 -

چهند بهوسته کا ژبه رئاقا
فلوری دا ویقه .

چهند بهوسته کا ژلیسی
ئازادی ویقه .

چهند بهوسته کا ژهیلینا
دی موکراسی ویقه .

ل وی جهی کچ کچی
ماردکت ، و کور کوری .

ل وی جهی دادوهری یی
پشکین خوه داین .
ل وی جهی
بووی مه شخه لی جی هانگه ری
.

ل وی جهی له شین رویس
، وهک مارین ئه قی ندارل
به رچاقین روژی گوهنیلایی
دکن .
ل وی جهی بازگانایی
رولهک سهره کی هه .
چهند بهوسته کا ژویری ویقه .

گوانتاناموی ژفه رهنگا

مرؤقای هتیی ده رکه تی .

ته رهوشک پیکفه ئاگری
جوداهیی بوش دکن .

خودان شیان بوونه مرؤقا .

هه ژار هه رمان هوفا

- 7 -

ته رازی دادوهری ئه قرو ،
به ندکین وی د سستن .
وهک مه گناتیزی هه ر لایی ئاسنی
دگرت .

گلهک جارا دادوهری ب بی
ئه سمانی قه دمی نت ، هوقی
خوه ل سهر ئه ردی پان
دکت .
بناقی دادوهری یی
، گلهک جارا دادوهری شه هی د
دبت و بهایی شه هی د بوونا وی
پیقازه که .

بناقی دادوهری یی خوه کرنه
ویرسین خوه دی ل سهر
ئه ردی .
بناقی خوه دی سهر
دیرن .
ژنا دکنه سه پای .
مالي وان بو خه لیفه ی د هنیرنه
پای ته ختی !

- 8 -

ری هین وی یین درئژ دگهل
قه دیدن ده ست وییا تیکهل
بووی نه .
وهک دارئالینکی
هاتیه راپی چان .
تئی دوو
چاقین زل خوه ی دکن .
لیقین
وی چ شینوار نینن .
دهنگی وی ژ
کوری ا دلی وی د هیت .

- بمرت ئه مری کا .
بمرت
ئیسرائیل .
خوه دی
مه زنه .
خوه دی مه زنه .

ده نگی کومپیوته ری مه ژیی
وی د هیرا .

هه رپرسی ار زیده دبوون ،
هه ر دهنگی کومپیوته ری هار
دبوو ، هه ر مه ژیی وی رون دبوو .

لیقین وی وهک شیره کی هار

دناقد ده حله کي بوش را مایه
ناسي خوه د خوارن ، ثایات ل
دوی قذای اتی ، یاسین ل
دوی قذای سینی ، گرانیا وان
ری هاد شه قاند و گو هین
خودانی کومپیوت ته ری تژی
دکرن .

-خوه دي مه زنه ، خوه دي
مه زنه.

نه خودانی کومپیوت ته ری
کاری خوه هیلا ، ونه وی
یاسین ودوعایین خوه هیلان
.

هه ری هیین وی دريژ دین .
هه رقه ی دین وی زیده دین .

- ۹ -

بازارا مروقان . مروقي سهر
ده مي کومپیوت ته ری ، بهايي وی
مليونن . مروقي سه رده مي
نوی ، بهايي وی چهند
هزاره کن . مروقي سه رده مي
به ری ، بهايي وی چهند
سه ده کن . مروقي نی اندرتال ،
بهايي وی چهند فلسه کن .

مروقي روژ هلات ، چ بها
نی نه!

- .1 -

دهنگي کهنیا کچان ،
سترانین گه نجان ، مه زی قا
نارادی ، ده هولا دی موکراسی ،
بیهنا مالداری ، زیندانا وی تژی
کریوون . هزرا گوند و چیا یین
وه لاتی خوه دکر .

مروځ ، مروځا دخون .

هه ژاری دیوه کی زاله .

برس ونه خو هشی دوو برانه .

خواندن وزانین مه زنتری
دوژمنن .

چهک و تریاک ل ههمی
مالانه .

دادوه ری په یفه کا گرانه .

هه رکه سی کیلوی ده کا
تری اکی فروت ، داب
کلاشینکوفه کا روسی .

ژن مهی موونکه کا کریتته .

نفستن نی نه ، شول شه رمه ،
ثاقه دانی خه ونه ، نان
سی تافکه .

گو هین ههمی دبه لن ل
هیقیا فه توی ده کی . فه تواتنی
جی هاده!

4/4/2..4 نورنیرگ

پرچا وی

دیاری بو خودانا وی پرچا
ئه ز کریم سوفی

ئه ز نه شیم چ جارا خوه ل
به رامبه ری چاقین وی را بگرم .

لځینا لځین وی ، وهک
دستاری من دهیرن .

به ژنا وی ، من دئیخته
دزقروکه کا هاردا .

سینگی وی ، وهک سیلاقی من
دگهل خوه دبت .

ده ست وتلین وی ، وهک
دارئالینکی من ب خوه قه گری
ددت . ناخقتین وی ، من دکنه
سوفیه کی دیندار و دحال دچم .

دبت ئه ز بشیم جاران خوه
رابگرم ل به رامبه ری هاریا
که نیا وی . دبت ئه ز بشیم خوه
رابگرم به رامبه ری تیرین ئاورین
وی .

وهك برينداره كي برين كوير،
ژ مييبيا ريغه چونا وي دبت
نالينا من .

لي چ جارا نه زنه شيامه و
نه زنه شيم، به رامبه ري پيلين
پرچا وي خوه را بگرم!
4.2/4/5 نورنيرگ

كرين .

نير هند ب كه فرا كوشتن
وهند به رزه كرن . .

مي ل پيش چاقين جيهاني
كرت كرن . .

نهوئه و گوره پان، يا بوويه
ياريكه ها بچويك بو نه قيين
وان .

- نه هه مي ل قيره كومكرن،
ويين نير برن ونه زقرين .

بچويك هند ژ برسا مرن وهند
ژ نه خوه شي و ترسا . .

بيهنه نه نفلا رهش هيشتا
تري هه مي كون و قولاجايه . .
هه ژاري مي قاني هه مي
مالايه .

هيقيين وي پيره ژ ناب
چاقين خوه، مه ژيي كوري خوه
ديتي، ويين وي ژا ميري وي
سه رلي بري، وي بچويكي
خويشكا وي ل پيش چاقا كرت
كري . هيقي هار بوون، نوميد
ساخ بوون، بهايي وان قوربانيا
هاته به ري .

لي دهستي بچويكين وان
ناگه هته هه مي چه قا، دا فيقيي
خه باتا باب و براييين خوه
بخوهن . لهورا هيقيين چناري
دژوار بوون . .

- من دقيا ببهه
ماموستايه كا بچويكين پلا
نيكي .

من دقيا خواندن و نقيسيئي
فيرييم . .

راست رابوو سه ر پيا ب
ديواري كه لهي قه و به ره ف
نه سمانا فري .

بچويكين ژوان هه ستيا و وي
خوينا ب ديوارا قه بووين، وهك
به لاتينكال دور ويينه گري كوم

كه لها نزاركي

وينه گريي شاره زا يه، چاقوي
كاميري ژوان كون و قولاجا
قه نابت . .

دهر هينه ر گه لك زيره كه، هه ر
وهكي ژيانا خوه دقي جهي قه
بوراندي .

ب رهنه گه كي هونه ري،
شينواريين وان كه قالين ب
كوشتي و خويني هاتين
نه خشاندن، ديار دكت . .

- نهال قيره بوو . . نه ري
نه ري، نهال قي جهي بوو .

- نه قه هيشتا خوينا وي يه
ب قان ديوارا قه . . نه قه مه ژيي
وي يه .

- نهال قيره بوو، بابي من
دايه بهر بلوك و كه قرا .

دوو چاقين زل و ترسيابي،
تلا خوه دريژ كره وي جهي هزار
جارا دا يكا وي بو قه گياري . .

و نهوئه و جه كوچك و ديوانا
وانن!

وينه گري دقيا وي گوره پانا د
نيقا كه لهي دا وينه كت .

نهو جهي نه ژميژه، هه مي لي
كومكرين . . نير و مي جودا

ببھنا خوینی ویا باروتی تژی
دفنا وی ببوون ۰

قیرین وی ژنال بهر بچویک
بوونی، مهژی وی دھیران ۰

دهست دا چرایه کی روڻ
وتویرکی پهرتوکیڻ خوه و
بهرف قامشلو، ل تانا وی
دهنگی دا ری ۰

هو، هو، هو کینه ئه م ۰۰

ئه من، ئه م کوردن ۰۰۰

ل سی ریانه کی، ئوسمان
سه بری، ل پیشتیا وی
راوهستیای بوو، دهنگی وی
هیشتا یی ئازا بوو ۰۰

ژن و زاروکیڻ کوب هیقی
هاتیوون کوشتن

ل ئه زمانی ههفتان جاری
وان، هی ژی دکالڻ

دوژا تولا خوه دا قیژن
سه رناقملی خورتان

ب قیر دیژن ده ماوه یه، هوون
نه مه ندالن

دهستی سته می ترس و مرڻ ل
وه لیت باراندن

کس نه ما کو بیژنه قه لسی
به سه، زه ندا قه مالڻ ۰۰

ملین خوه دان هه قو به رف
جهی دهنگی چوون ۰۰

دهنگی وان ب سهر دهنگی
وی ژنی دکهت، لی جارڻ
نالینا برینداران دهنگی وان مت
دکر ۰

دهنگی، حاجو ئاغای، دگهل
چه کدارین وی، هه می بی دهنگ
کرڻ:

- راوهستن ۰۰ خوه ل مه
بگرن ۰۰ ئه م ژی
هه قالین رییا وه نه ۰

برنوین وان ل سهر ملان

دقیان دهنگی خوه ب
گه هینه هه می جیهانی، لی
هندي دلی وان یی مه زن بوو،
هندي خوینا وان یا هار بوو،
هه میا پیکفه هزار جارا گوتن،
بژي کوردستان ۰۰ بژي
کوردستان ۰۰۰

نه وه ستیان و به رده وام بوون،
و پروگرام ب گوتنا ئه ی ره قیب
و ناقی دهرهینه ری بداوی هات ۰

لی هیقی پیره می ره کی
نه ساخه ۰ هه می یڻ ل هیقی
بریاره کی ۰۰

بریار ژ توخیی به رژه وه ندیا
دهرنا کهفت ۰۰

وه لات ئاقا بوو ۰۰ گوند ئاقا
بوون ۰۰ ئالا بلند بوون ۰۰

پارچین زه قیال سهر بانی
هه یقی هاتن کرین و فروتن ۰۰

میقاندین که لها نزارکی یڻ
دوهی و یڻ ئه قرو هاتن ژ بیر
کرڻ!

4..2/4/29 نورنبرگ

دهنگی بوونی ژ قامشلو

دیاری بو شه هیدین
سهر هلدانا قامشلو

جگه ر خوینی پینه ک ل وی
حه لانی ل سهر سینگی خوه دا و
رابوو سهر خوه ۰۰

بـوون، بـيـهـنـا ئـاـزادـيـيـ ژ
رـيـځـه چـوونـا وـان دـهـات .

دـهـنـگـي تـه مـبـورا ، مـحـمـهـد
شـيـخـو، ب سـهـر دـهـنـگـي
شـو فـيـنـسـتـي زـال بـوـو .

ئـهـي فـهـلـهـك بـو تـه دـنـالم، چـما
نـيـرگـز چـر مـسـين؟

ئـهـو چـما بـه خـتـي مـه هـويـه،
ئـهـم بـي دـوسـت و بـي كـه سـين؟

سـه عـيـد يـوسـف ، بـه رـسـقا وـي دـدا:
هـوي فـهـلـهـك ژ بـو چ تـه ئـهـز
هـشـتم ژ هـه قـالا

عـه مـرـي مـن چـار دـهـيـه ، خـويـا
دـكـي مـيـنا كـالا

جـار هـكـي بـتـنـي مـرادا مـن، وـهـي
فـهـلـهـكـي تـه ب جـه نـه ئـانـي

ئـهـري ژ كـول و ژ دـهـردا ئـهـڅ
دـلـي مـن هـهـر دـنـاله

هـوي فـهـلـهـك ، هـوي
فـهـلـهـك

تـه مـبـورا وـي دـدـه سـتـادا هـار
بـوـو . . .

تـيـر يـژ ژ خـه وـه كـا گـران رـا بـوـو ،
مـلـي خـوه دا مـلـين وـان و بـه رـهـف
جـهـي دـهـنـگـي دـانـه رـي . . .

ئـهـي بـلـبـلي دـلـشـادـي هـهـلـه وـهـر
بـكـه قـيـغـان

دـهـر دـي مـه گـرانـه ئـهـي بـرا
بـرـيـنا مـه كـوره

دـهـنـگـي شـنـان پـه رـو دـر ل پـشـت
دـيـو اـر يـن كـه رـب و كـيـنـي ل
مـيـر دـيـنـي بـلـنـد دـبـو و دـكـره
هـهـو اـر:

هـهـو اـر . . . هـهـو اـر . . . هـهـو اـر . . .

دـيـسـان ل مـه فـهـر مـانـه . . .

جـار هـكـان وـه كـي جـار اـنـه . . .

كـومـا وـان بـيـو و خـوه
پـيـشـانـدـانـه كـا مـهـز ن ، مـلـهـت

رـا بـو و سـهـر حـوه، گـونـد و بـا ژ يـر
هـار بـبـوون، ئـاـزادـي دـخـويـنـي
وـه رـبـبـو و، مـيـر جـه لـا دـهـت ل پـيـشـيا
وـان بـو و، ژ حـهـلـهـبـي و عـه فـر يـنـي ،
سـهـر يـي كـانـيـي ، عـنـد يـو هـري، و
عـا مـودـي گـه هـشـتم قـا مـشـلـو . . .

هـيـشـتـا بـار اـنـا خـويـنـي
دـبـار ي . هـيـشـتـا ئـا گـر ب كـا قـلـه
گـونـد ا قـه بـو و، هـيـشـتـا نـالـيـنا بـن
دـهـسـتـا بـو و ل بـا كـور ي مـه ز ن،
هـيـشـتـا لـه شـي شـيـخ سـه عـيـد ب
دـار ي قـه بـو و، قـاز ي ل مـه يـدـانـا
چـا ر چـرا يـي بـتـنـي بـو و .

لـي خـونـا قـا ئـا زادـيـي ، ژ رـهـخـي
دـي يـي خـا بـو يـري ، هـيـزـا وـان
دـدـو مـانـد . . . رـيـيـا وـان كـور ت
دـكـر . سـهـر خـوهـش د كـرن ، ئـالا
بـلـنـد دـكـرن .

ل قـا مـشـلـو هـيـشـتـا ئـهـو ژ نـا بـهـر
بـچـو يـكـي خـوه يـي نـه خـري ، يـا د
وـي حـالـي دـا . . .

هـيـشـتـا زـيـنـدـان د
پـرن . . . هـيـشـتـا ئـا زادـي و
دـيـمـو گـرا سـي و ئـا شـتـي تـنـي
پـه يـقـن .

هـه مـيـان پـيـكـځـه سـرودا ئـهـي رـه
قـيـب خـوانـدـن . . .

4..2/3/21 نـه قـرـوز،

نـور نـيـرگ

كـالـو

دـيـار ي بـو گـيـانـي هـوز ا نـقـانـي
مـه ز ن سـه لـمان كـو قـلـي

کالي مه باران دقيت . . .

مه ژ خودي ئيمان دقيت . . .

ره قدا بچويکا ب کولاني دا
چونه خوارل سهر ملين وان
بويکه کا ژ دار و پاتا دروست
کري بوو . . . دده ستين وان دا
تويرکين قالا بوون . . .

هه وارين وان گوهد
سمتن . . . سترانين وان يين
ئاواز شيلي تزي ئاسمانا
ببوون . . .

* * *

چهند ريه سبي و ماقويلين
ئیکه تيا نقيسه رين دهوکی
دگهل ئیکه تيا هونه رمه ندا
وهه قالين

ئه ده ب دوست . . . ل سهر
جادا گشتي د کرنه هه وار وکالي
سهر سبي ل سهر ملين وان
بوو . . .

کالي مه درمان دقيت . . .

مه ژ هه وه هاريکاري دقيت . . .

هه وارين وان گه هشتنه
هه وليري . . .

ئاسمان سمتن . . . کاني ئاقز
بوون . . . چيا لقين . . .

ههر دهنگي کالي سهر سبي
دژوار دبوو، ههر هوزانين وي هار
دبوون . . . په يقين وي دزان،
بیرهاتنين تاخي کوچه را سهر
هلدان، داخوارا وي بو سه رخوه
بووني هار دبوو . . . گه ها دلي وي
سست دبوو . . .

* * *

ل جيهانا بي دلا، هه مي ل
هيڤيا کارواني نویترين ترومبيللا
بوون . . .

کاروان گه هشت، ده ق به ش
بون . . . لي ديسان هندهك ئه ني

بوونه گري، ژ بهر بهايي
ترومبيللا هه قالي وي چهند هزار
دولاره کا ژ يا وي گرانتره . ههر
ئیکسهر ده ست دا ته له فونا
به ويکا خوه و دگهل ياباني
ئاخفت:

- ب زويترين دهم بو من ب
بهاترين و نویترين ترومبيل فري
کنه کوردستاني .

* * *

ههر دهنگي بچويکا يي بلند
دبت . ههر گولان تاري دبن .
ههر تویرکي وان يي قالا يه .
ههر توژ يا ژ بن پيا رادبت . نه
که سي دهر گه ه لي قه کرو
نه باران باري .

* * *

گه وريا کالي سهر سبي هشتک
بوو . ئه ديب و هونه رمه ند
وه ستیان . هوزان شيت
بوون . په يڤ په قين . دل
راوه ستا .

* * *

ههر دوان روژاندا، ترومبيلله کا
پر بها گه هشته بهر ديري مالي،
هيشتا يا بهري وي کهس لي
سيار نه بووي .

* * *

بچويک دگريا خوه دا دخه و
چوون . . . و ژ برسا د قه جنقين .

* * *

کالو، ل سهر جهي خوه
هوزانهك دقه هاند، ده مي
ئيزرائيلي بي دل سلاق کريه
دلي وي .

هوزان هيشتا يال بن
باليفکي وي دريت . . .

په يقين وي يين جوان
نه شيان به ره قانيي ژ دلي وي
بکن . چ ژي نه هاتن، چ ميراني

ژكه سي نه هات، گياني وي ب
چهند دولاره كا بكرت!

ل مهيدانكا نه يني، سي
چاره كا ئيزرائيلي كره
ههوار:

- كي دي گياني قي
هورانقاني كرت؟

- كي دي دلي وي ب چهند
دولاره كا كرت؟

- كي نه ق مروقه دقيت
به را مبهري چهند
دولاره كا؟

لي بازار يا گهرم بوو، دولار
يي ب بهابو، دم دبهره زي،
گيله شو كا ژياني هار ببوو، ههر
وه كي به رخه كي گوري، كه سي
چ پي نه دا.

هورانين وي بوونه
ئاگر، په يقين وي بوونه بزوت.

لي ده مي دلي وي
راوه ستياي، هه مي تشت بوونه
خهون.

هيشتا شهري ب بهاترين
ترومبيل و جواترين خاني،
به رده و مهو ههري د شارييت.

4..2/2/19 نورنيبرگ

گليشي تيكفه ددان.

ل بهر ديواري وي دي را مه زن
يي نقستي بوو.

گه لهك جارا ترومبيل بوو
هورن لي ددان.

گه لهك جارا پوليسا ملين وي
دگرتن.

نه و بوو، نه زوي باش
دنيا سم.

* * *

نه و بوو، ئاقا خاييري
دراوه ستاند.

نه و بوو، چيال بن پياد
له رزين.

نه ري نه و بوو، مه هه مي
ناقلي وي ل سه ر بچويكين خوه
كرين.

نه زوي باش دنيا سم.

* * *

نه ري، نه ري نه و بوو

ژ برسار، ژ ترسا مر، ژ
سه رما مر، ژ خه ري بيا مر.

نه و بوو، كه له خي وي بي
خودان بن ئاخ كرن.

نه و بوو چ ناقل سه ر گوري
وي نه هاتين نقيسين.

نه و بوو من ب چاقين خوه
گوري وي ديت!

- ۲ -

ناقلي وي، عه مي گوري،

شولي وي، چه په ر شكين،

به ژنا وي، خه يزه ران،

پاخلاوي، تزي زيرو مه رجان.

* * *

ناقلي وي، بياني،

شولي وي، گه روك،

من ديت

- 1 -

نه قه گه لهك جارا من ديت
هه قالا ژي دگوت.

نه و بوو، نه ري نه ري نه و بوو،
ل نيقا باژيري زه مبيلكين

به ژنا وي، كوفلك،
پاخلاوي، تڙي دهرمان و
حه پك،

قه خوارناوي، مه ي و قوتكا،

تويتنا وي، توزا سڀي!

* * *

ناق ي وي به رزه بوو .

شولي وي، نه ما .

به ژنا وي، خوار بوو .

ئه څه دهه روژن چ نه

خواريه .

پاخلاوي، قالايه .

وه لاتي وي، نه دياره .

بي كهس و كاره .

ب فان چاقا من ديت،

ده مي بن ئاخ كرين.

- ۳ -

عه مي گوزي، ماهينا خوه

فروٽ .

فيشتهك وره ختي خوه كرنه

دياري .

شهل و شه پكين خوه دانه

شقانه كي رويس .

كالك و گورين خوه دانه

گافاني گوندي .

تڙي پاخلاوي هيڅينه .

ئوغه ركره خه ريبيي!

* * *

من ب چاقين خوه ديت يي

سه رخوش بوو، هه قالا دگوت

نه دياره . يي گرتي يه، ميڅاني

پوليسايه .

من ديت ژه قالا د رځي .

وه لاتي خوه ژبيركويه .

بچويكين وي سيوينه .

گهلهك جارا من يي ديتي،

تڙي رهخين وي زه رينه . .
لي ئه څه دهه كه، من نه
ديتته .

- ۴ -

من گهلهك رو مانين وي

خواندينه . هوزان ڙي د

نڅيسين .

ئاواز دانه ر بوو، براس تي

نڅيسكار بوو

ئه ري، ئه و بوو

* * *

من ديت، ئه و بوو

هه تا به ري سڀي يي سه ر

خوش بوو .

ئه و بوول سه ر جادا و دناق

كابينا ته له فوني دا د نڅست .

ئه و بوو من ديت، مالا وي

پرسيارا وي دكرن .

وه لاتي وي ڙي خه ريب ببوو،

خامه و كاغه ز بو وي دگريان،

روژنامه و په رتوك لي

دگه ريان .

كه سي نه ديت .

من ديت، ده مي خه ريبيي

پيڅه داي و ژه هرا وي دل لي

سوٽي .

من ديت ده مي بن ئاخ كري!

- ۵ -

كچ چوو .

كور نه دياره .

ژن جودايه .

شول نه مايه .

وه لات نه ل بيره .

هيڅي به رزه بوون .

پاشه روژ ره شه .

مان مرنه .

زفرين خوه كوشتنه!

* * *

نه ز نازم چ بكم؟

گازندا خوه بؤكي بيژم؟

هه وارا خوه بگه هينمه كي؟

ئه زب باوهرم كه سي ئه ز

نه ديتم، ده مي وهك به فرا ده شتي

دحه ليام، له ورا شويا شيتاتيا

من هيشتا يا خورته، له ورا كه س

ل سه ر كه له خي من نه گري

وكه سي تازيا من نه گيرا، له ورا

كه سي نه ديت ده مي ئه ز بن ئاخ

كريم!

4..2/2/2 نوروپيرگ

وه لاتهك چوار پارچه بوو،

ئازادي لي پهيدا نه بوو،

ديموكراسي په يقهك قه دهغه

بوو،

ئاشتي خه ونهك ساده بوو،

خواندن وزانين د ياسايا وان

دا نه بوو،

خه بات ترياكه،

حاكم زوحاكه!

- ۳ -

هه بوو، نه بوو

ل وه لاتي مه په يقهك

هه بوو،

ناقبي په يقي ژ (ده رقه بوو)

هه ركه سي زه قيهك هه بوو،

پارچهك زي ري هه بوو،

خه نجه رهك زي قي،

شه ل وشه پكين پشت په ز

هه بوون،

فروتن وئه و په يقف كري،

لي ژ ده رقه، نه يا منه

ونه يا ته يه!

ژ ده رقه خودانين خوه

هه بوون.

- ۴ -

هه بوو، نه بوو

حه جي نه بوو كورهك ئيكانه

هه بوو،

وه لات هيللا، مللهت هيللا،

دايكا خوه، بابي خوه، يارا

خوه، خواندنا خوه، به رهف

هي قيا داري،

ل رييا يونان كه ته ئاقي و

به رزه بوو.

- ۵ -

هه بوو، نه بوو

هه بوو، نه بوو

- ۱ -

هه بوو، نه بوو

ل وه لاته كي پر ئاقو چيا،

ل وه لاته كي هه مي گول و

گيا،

ژ بهر په ستالين دا گيركه را،

سه يرانچيا چ جه نه بوو،

خودانين واري، كورين

گوندي، ل ناق دلي وه لاتي خوه دا

چ وار نه بوو، كرئدارين خانين

خوه بوون، پالين دوژمنين

خوه بوون، جوتيارين زه قيين

خوه بوون، له ورا پاشه روژيا

به رزه بو!

- ۲ -

هه بوو، نه بوو

خه جي دووڪچ هه بوون، ٿ
به رزولمي ره قاند بوون .

ٿ برسو و سهرما رزگار ڪر
بوون، ل وه لات هك خواهش و ته نا
بنه جه بوون .

فيري ڪومپيوتهرو موزيڪي
بوون .

ل ٿي سنيلي ي دا ٿيهر
نه بوون، د گيله شوڪا ٿياني دا
به رزه بوون!

- ٦ -

هه بوو، نه بوو

ل وه لاتي مه شورده شهڪ
هه بوو، بو خواه بائي
ٿاماده بوو .

ل سه رهلداني ل ناڦ
مه بوو .

ل ٿاڪرني ماندي نه بوو .
ٿه زباوهرم پيڏقي مه بوو .
هلو خه جي، هلو خه جي
نه بوو

دابزقرن، ٿه ٿا مه ڪري، نه
ڪاري مه بوو .

- ٧ -

هه بوو، نه بوو

ل گوندي مه، من يارهڪ
هه بوو، يا ٿه سمهرو چاڦ
به لهڪ بوو، ددلي مه دا
ڪومهڪ هيقيان هه بوون .

ٿازادي و پيڪفه ٿيان

وهلات و ٿالا و ٿيان

هه مي ل پشت توخييا من
هيان .

ل خه ريبيا، مام بي خودان ..

ياري شوڪر، گوند ٿ
بيرڪر، وهلات نه ما ٿوميدا من
..

هيقي مرن، ٿارمانج نه مان
!

هه بوو، نه بوو

من ٿيانهڪ خواهش هه بوو .

من ڪهس وڪار هه بوون .

من پاره و مال هه بوون .

هه مي ل ريبا ٿه وروپال من
به رزه بوون .

جه ٿن و خوين

- ١ -

هه مي د سه رخوه شن، مه يا
ٿازادي ٿه خوارينه، بي ي
ٿاگه ٿ خواه هه بن، ل بهر
مه زيقا ديموڪراسي
دل هيزين، ٿاشتي چاڦين وان
نقاند بوون، لهورا ڪه تن تورا
خويني!

- ٢ -

ڪه بارا مه لايي مزگه فتي،
دگه ل زهنگا ديڙا ٿيگه ل بوون .

ڪچ و ڪورا ڪولان نٿي
ڪريون، بچويڪا پاڦلين خواه ٿ
دياري و شريناهيا ٿي ڪريون .

جه ٿنه هه، ل
بورينه، ٿه ٿيندارب هيڦينه .

هه مي شيان ٿ بو ٿازادي ل
ڪارن .

ديموڪراسي بچويڪه ڪي
نازداره .

ٿاشتي مه يه ڪا هاره .

هه مي د سه رخوه شن، لهورا
ڪه تن تورا خويني!

ثاقه دان و ته ناهي،

دهسته لات و ته قايي، نيزيك
بوونا هي قيا،

په رله مان و وه زار هت، ئالا
و حوكمهت . .

چاقل دل ره شـا
كور كرن . گوډ لي سمتن . مه ژي
لي هار كرن .

چ ژي نه هاتن، تني خوه كرنه
ژههرو باروت .

ب ئاگري كينا خوه گه لهك
هه ژار ژي سو تن .

و گوتن، جه ژنا وه نه پيروا!

چك چكا ده مه ژمي ري، له زل
ئيك بووني دكر .

دهنگي داي كين شه هيدان ب
سه ر خوه كو ژي زال ببوو .

هه ستيي شكه ستي جاره كادي
كوشت گرتي ببوو .

دل ژكه ربي زه لال ببوون .
دهست ببوون نيك، مل ب مل
ئالا بلند دكرن .

نه خشا خه ونين قازي و
پيران ل سهر مي زا وان ببوو .

چك چكا ده مه ژمي را ئازادي
گوډل دل ره شا سمت .

له ورا خوه كرنه ئاگرو ژه هرا!

و جه ژنا مه سور كرن!

پرسيارا پاشه روژي دكن . .

ماف و دهسته لاتي ديار
دكن . .

نه خشه و توخويبا ئاشكرا
دكن . .

داد و دهستورا ئاماده دكن . .

ئالا نه ته وه يي بلند دكن . .

داخو ازا ملله تي فيدرالي
يه . .

دل رهش ژي نه رازي يه . .

له ورا ببوو شه ري رو ناهي و
تاريي .

* * *

ب هلمه كا ئازادي
سه رخوهش دبن . .

ب فره كا ئاشتيي دخه و
دچن . .

ل بهر فيتكه كا ديمو كراسي د
له يزن . .

هه ر زوي خوه ژبير دكن . .

ددانين خوه نيشا دوژمنا
د دن . .

له ورا روژا جه ژني دخويي
وه ربوون . .

مائهم نزانن شور هس
به رده و امه!

هولاكو

هولاكويي ژكه قلوژانكي
خوه دهركه تي . يي بوويه
درنده كي ساقا . پار پارا ويه
. . ليقيين وي دله رزن . چاقيين
وي د زلقوتن . . تلين دهستا وهك
دارئالينكي خوه تيك د هوسين!

- ته بوچي به غدا سو تن؟

- دا ب ئاگري كتبخانا)
مسته نسريه (خوه گهرم
بكم .

- تہ بۆچی خەلیفە
کوشت؟

- دا جاریین وی بۆ من ب
مینن .

بەری وی کەتە وان دیوارا ،
وینی خوہ ھلاویستی نەدیت .

چ چە کدارا خوہ بۆنە
چە ماند . چ زەری و پەریا تللی
بۆقە نەدان .

سەری خوہ شور کر ، ھزرا برە
رۆژین دەستەھ لاتی .

- ئەز ھەر ھولا کوپی جارام
. ئەز ھەر خودانی ھەمی
بریارانم .

ھوین ب چ ماف قان
پرسیارا ژ من دکن؟

لی زانی دەنگی وی ، ئەو
گوری و باروت ژ ناھیت ، ئەو
ھزار گوند پی سۆتین .

زانی ئەو گوھ نە ماینە ، وان
تیرا قەبیل بکن .

دیسان بی پار پار و ھیقیین
وی .

لی پرسیار ددە ستین
دادوہری داھار ببوون .

- تہ بۆچی رویبار ھشک
کرن؟

- دا ماسی ئەرزان بین .

- تہ بۆچی جیران ژ خەو
ھشیار کرن؟

- دا یینە گوھەندا من .

تہ بۆچی کورد ئەنفال کرن؟

- ئەنفال ئایاتە کا پیروژە .

- تہ گوند و باژیر و شینکاتی

و گیانە وەر ھەمی سۆتین . چ
نە ما تە نە کری .

- بە لی ، گەلەک تشت من ل

بەر بوون بکم و ئەز نە گە ھشتم .

- وەک چ ؟

- بېم خودا!

- تہ نیر خە ساندن . . . می
دوتن . . . زانا بەرزە کرن . . . زانین
کرە تریاک .

- نابت کەس ژ من پترب
زانن ، نابت بەژنا کەسی ژ یا
من بلند تربت!

- ئو ھەلە بجە ؟ تە
ھەلە بجە ب ئاگری
سیانیدی سۆت . ژ بۆچ ؟

- ھەلە بجە ! من ژ
تشتەک وە سا گوھ لی
بویە .

۱۲-۷-۲۰۰۴ نورنییگ

خانە شاھدە

سپیدی ، ھیشتا پەرین رۆژی
د زەن .

ل بەرامبەر پەیکەری خانە
ل ھیقییا ھەقالان راوہ ستیام .
سلاقە کا بلەز لیکر ، بەرسقا من
داو گوت :

گەر مە ھەبیایە
ئیتیفاقەک ...

بشکوریم ، من زانی مەرەما
وی چی یە .

فیر فیرا پولیسی ھاتوچوی
سوحبە تا مە بری . پترژ دوو
پولیسین زیرە قانیی رەنگی
جادی شیلاندن .

- ئەرى بۆچى قى بەرى
سپىدى قان تولازا مال وژن و
بچويكىن خوه د خه ودا هيلايينه
ول سهر قى جادى زيره قانىي
دكن؟!

بەرى بەرسقا من بهيته دان،
دهنگى راوه ستيانا ترومبيله كا
نوى و جام رهش ، رهوشا جادى
تيكدا ، ل جهه كى نه دروست
راوه ستيا. ترومبيل ل پشت
بوونه شيشلتوك ، جاده هاته
گرتن.

وى پوليسى خه و دگه ل مای ،
ترسا ترومبيله كا ني ئين تي
كرى. دگه ل ترسا كرى يا گرانا
ل سهر مى تيكهه ل بوون.
پاشه روژا گه شا وه لاتى وي ل
پيش چاقا شىلى كر.. لى هيقي و
به رخوه دان ئازراندن. ب
رهنگه كى به رپرسيانه ، داخووا
جاده قه كرنى كر.

لى شوفيرى خوه ژياسايى
مه زتر ديت. ژ به رپرسيارى
به يزتر خوه ديت.

ل پوليسى خوه پى و پستوكا
وى گرت ول پيش چاقين من و
خانى كريت كر.

ئەز توره بووم ، خانى گرى و
چاره كا دى گوت: گهر مه
هه بيايه ئيتيفاقهك ...

من نه شيا خوه و هوزانا وى
ب داوى ئينا و گوت: هه تا ئەم
بمرن دى بو تورك و عه ره ب و
عه جه ما كن خولامى ..

ئەنيا وى وهك زه قى يه كا
كيلاى خوه يا كر. چاقين وى ،
بارانا خويناى ژى بارى.

مويين له شى وى وهك پيستي
ژويژى تيژ بوون.

بوو ديكلى شه ركه رى
قه ره چى.

ب هه ر دوو ده ستا پستوكى
هه قذرى خوه گرت و ب كوم و
مستا سه روچاقلى خوينا لو
كرن، لى ئاگرى كه رب و كينا
وى هيشتال سهر هه ست
وده مارين وى زال بوو.

دقيا قى ياريا خوينا وى ب
داوى بينت .

دقيا ده روونى خوه تير بكت و
چه ند گولله كا گورى سهرى
هه قذرى خوه بكت .

ده ست دا بهر شويتكا خوه ؛
دا ده مانجا خوه يا چوارده خوه
ل سهرى وى قالا كت ...

دهنگى مه زىكا بته وفن ژ
موبايل وى بلند بوو ...
هه لوو...هه لوو

سو پاس بو
ئيكه تيا نفيسه رين كورد
تايى دهوك
ژ بهر پشته قانيا چاپكرنى

ده مانجه